

Poppenspe(e)lmuseumnieuwsbrief/Puppetry Museum Newsletter XIXe

Informatie over onze internationale poppen-, figuren- en objecttheatercollectie, publicaties en activiteiten

Komt dat zien! Poppentheaterwebsite: kennis- en informatiecentrum over het poppentheater

Information about our international puppetry and object theatre collection, publications and activities

It's showtime! Dutch puppetry theatre website: knowledge and information centre about puppetry

Opdrachten

Aan **Erwin Olaf** gaven wij in 1990 een foto-opdracht die was geïnspireerd op een illustratie van de tekenaar **Peter Vos** (1935-2010). Erwin vertaalde dit idee in **De poppenspeler**: 'Een fragment uit het leven van een poppenspeler en zijn vrouw'. Beiden bespelen kniepoppen, een dames- en een herenpop, die als laarzen tot aan de knieën reiken en driftig aan het voetjevrijen kunnen slaan.

Op 31 oktober 2011 is Olaf voor zijn hele oeuvre onderscheiden met de Johannes Vermeer Prijs. Deze **staatsprijs voor de kunsten** is in 2008 door de Nederlandse regering ingesteld om uitzonderlijk artistiek talent te eren en te stimuleren.

In 1990 verwierf het museum van Erwin Olaf een van de **Royal Portraits** uit de serie **Blacks**, met de titel **19 February 1990**. Op deze foto is een nar te zien, met een narrenstaf waarop de kop van de oud-Hollandse Jan Klaassen. De zwartgeschminkte figuur wordt omgeven door een lauwerkrans waarop vier plastic speelgoedhandpopjes bevestigd zijn.

Reproducties van de twee genoemde foto's – met een gedicht van A.J. Luyt en **Simon Vinkenoog** (1928-2009) – zijn in de **museumwinkel** als **Poppenspe(e)lpoëzieprent** verkrijgbaar. Illustraties van Peter Vos treft u aan op enkele briefkaarten die wij uitgeven. Zie ook: **Het Geheugen van Nederland, Poppenspe(e)lmuseumpamflet nr. 18, De wonderbaarlijke waar gebeurde ontsnapping van de heer P** (placemat) en **Doepak nr. 46a** (Welkom in het museum: erfgoedinstelling).

Kijk- en leestips

Komische poppenkastact, YouTube-filmpje: **Dingle & Dangle** (AVRO, 1964), met **Rijk de Gooijer** (1925-2011) en **Johnny Kraaijkamp** (1925-2011). **Johnny & Rijk** (1952-1975) waren als 'paar apart' een succesvol komisch duo met een eigen show op de Nederlandse televisie.

Politieke prent: perikelen rond verblijfsvergunning van de 18-jarige Angolese asielzoeker **Mauro Manuel** met CDA-minister **Gerd Leers** als marionet. Illustratie: **Peter van Straaten** ©, Vrij Nederland, 'De waan van de Week' (5 november 2011).

Spotprent van de Italiaanse ex-premier **Silvio Berlusconi** – zakenmagnaat, politicus en bekend om zijn strapatsen met vrouwen – voorstellende een nar met een narrenstaf en een pikante narrenkap op zijn hoofd. Illustratie: **Bas van der Schot** ©, de Volkskrant (9 november 2011).

Thorald, goochelaar en poppenspeler: **Charles Thors** (1936-2011). Artikel van **Peter Brusse** ©, Vrij Nederland, **De verbazing is verdwenen**, rubriek 'Uit het leven' (29 oktober 2011).

Reacties

Wij zijn benieuwd naar uw ervaringen met onze website(s). Opmerkingen of tips zijn welkom via **contact**. Veel luister-, lees- en kijkplezier. **Applaus!**

Abbeelding: poppenkast (briefkaart). Illustratie: Peter Vos ©, Utrecht (197-?). Digitale publicatie op www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl: klik op de groene woorden voor hyperlinks. Zie ook: bijlage met illustraties.

Assignments

In 1990, we commissioned a photo assignment based on an illustration by the Dutch drawing artist **Peter Vos** (1935-2010) to the Dutch photographer **Erwin Olaf**. Olaf transformed this idea into **De poppenspeler** (the puppeteer): 'Een fragment uit het leven van een poppenspeler en zijn vrouw' ('A moment in the lives of a puppeteer and his wife'). Both are handling knee puppets – a male and a female puppet – that reach up to their knees like boots and could start playing footsie any moment.

On 31 October 2011, Olaf was presented with the Johannes Vermeer Award for his entire oeuvre. This state prize for the arts was instituted in 2008 by the Dutch government, in order to honour and encourage outstanding artistic talent.

In 1990, the Puppetry Museum acquired one of the **Royal Portraits** from the **Blacks** series by Erwin Olaf, entitled **19 February 1990**. This photograph shows a jester, holding a jesters staff with the head of the traditional Dutch Jan Klaassen character sitting on top. The figure with black make-up on his face is surrounded by a laurel wreath, to which four small plastic toy puppets are attached.

Reproductions of these two photographs – with the poem 'Mimicri: un déjà disparu' by Dutch poet and writer **Simon Vinkenoog** (1928-2009), among other things – can be obtained from our **museum shop** as a **Poppenspe(e)lpoëzieprent** (puppetry prints for friendship books). Illustrations by Peter Vos are also depicted on some of the postcards that we publish. Also refer to: **Het Geheugen van Nederland, www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/PosterIVi.pdf** (placemat) and **Doepak no. 46d** (Welcome to the Puppetry Museum: statement).

Viewing and listening tips

Comical puppet theatre act, YouTube-film: **Dingle & Dangle** (by AVRO broadcasting station on Dutch television in 1964), with **Rijk de Gooijer** (1925-2011) and **Johnny Kraaijkamp** (1925-2011). This very successful comedy team had its own sketch show – 'Johnny & Rijk, een paar apart' – that aired on Dutch television from 1952 to 1975.

Political print: problems encountered by the 18-year-old Angolan asylum seeker **Mauro Manuel** on obtaining a residence permit, with the Dutch Minister for Immigration and Asylum Affairs, **Gerd Leers**, portrayed as a marionette. Illustration: **Peter van Straaten** ©, 'Vrij Nederland' (2011)

Political cartoon of former Italian prime minister **Silvio Berlusconi** – business tycoon, politician and known for his escapades with women – portrayed as a buffoon holding a jesters staff, wearing a naughty cap'n'bells hat. Illustration: **Bas van der Schot** © (2011).

Have lots of fun viewing, reading and listening. **Applause!**

Picture: puppet theatre (postcard). Illustration: Peter Vos ©, The Netherlands (197-?). Click on the green words for hyperlinks. See also: appendix with illustrations.

1 2
3 4
5

■ Afbeeldingen: poppenspeler *Otto van der Mieden* en *Maria Simons*. Foto: *Erwin Olaf* ©, Amsterdam (1990) [1]; Komische poppenkastact van *Rijk de Gooijer* en *Johnny Kraaijkamp* met een handpop, YouTube-film, AVRO-televisie: *Dingle & Dangle* (Hilversum, 1964) [2]; Politieke prent: Angolese asielzoeker *Mauro Manuel* met CDA-minister *Gerd Leers*. Illustratie: *Peter van Straaten* ©, Vrij Nederland, 'De waan van de Week', pagina 8, serie 72 (5 November 2011) [3]; Spotprent van voormalige Italiaanse premier *Silvio Berlusconi*. Illustratie: *Bas van der Schot* ©, de Volkskrant (9 november 2011) [4]; Een fragment uit het leven van een poppenspeler en zijn vrouw. Illustratie: *Peter Vos* ©, Utrecht (197-?) [5].

■ Pictures: puppeteer *Otto van der Mieden* and his wife *Maria Simons*. Photo: *Erwin Olaf* ©, Amsterdam (1990) [1]; Comical puppet theatre act with *Rijk de Gooijer* and *Johnny Kraaijkamp* and a glove puppet, YouTube-film, AVRO broadcasting station, Dutch television: *Dingle & Dangle* (Hilversum, 1964) [2]; Political print: Angolan asylum seeker *Mauro Manuel* with *Gerd Leers*, Dutch Minister for Immigration and Asylum Affairs. Illustration: *Peter van Straaten* ©, Vrij Nederland (weekly magazine), page 8, series 72 (5 November 2011) [3]; Political cartoon of former Italian prime minister *Silvio Berlusconi*. Illustration: *Bas van der Schot* ©, de Volkskrant (newspaper) (9 November 2011) [4]; A moment in the lives of a puppeteer and his wife. Illustration: *Peter Vos* ©, Utrecht (197-?) [5].